

Parlamentul
Republicii Moldova

DBY-04 nr. 220
24 aprilie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative
(referitor la zonele economice libere)
(nr. 88 din 05.04.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și, reieșind din analiza efectuată relatăm următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat spre examinare în Parlament cu titlu de inițiativă legislativă de Guvernul Republicii Moldova, în temeiul art.73 din Constituție și art.47 alin.(1) al Regulamentului Parlamentului.

2. Potrivit notei informative, proiectul legii a fost elaborat în contextul angajamentelor asumate prin ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, implicit a art.341 alin.(3) și vin să asigure concordanța normelor naționale aferente zonelor economice libere cu cele ale Uniunii Europene.

Astfel, prin proiect se propune modificarea Legii nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere (modificarea alin.(7¹) din art.6 și abrogarea alin.(4¹) și (4²) din art.7) și a Codului Vamal al Republicii Moldova nr.95/2021 (modificarea art.155 alin.(3)).

3. Prin natura reglementărilor, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, iar domeniul de reglementare ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel incidente prevederile art.66 și 72 din Constituția Republicii Moldova.

4. Cu titlu de informare, menționăm că în Parlament se află în procedură legislativă proiectul de lege nr.90 din 06.04.2023 pentru modificarea unor acte normative care prevede modificarea Legii nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere. În acest sens, relevăm că în conformitate cu prevederile art.56 alin.(5) din Regulamentul Parlamentului, dacă sunt înregistrate mai multe proiecte de acte legislative ce vizează modificarea și/sau completarea mai multor articole din același act legislativ, la propunerea comisiei sesizate în fond, acestea pot fi comasate, pentru examinare în lectura a doua, într-un singur proiect.

Referindu-ne la conținutul nemijlocit al proiectului de lege comunicăm următoarele:

1. Cu referire la prevederile alin.(7¹) din art.6 al Legii nr.440/2001, prin care se propune aprobarea prin ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării economice și digitalizării a contractului-tip ce urmează a fi încheiat între *Administratorul și rezidentul zonei libere*, excluzându-se obligativitatea coordonării în prealabil cu Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării a fiecărui contract ce urmează a fi încheiat între părți, amintim că, amendamentul în cauză a mai fost promovat anterior prin proiectul de lege nr.247 din 17.06.2022 pentru modificarea unor acte normative. În acest context, urmează a fi luate în considerare argumentele expuse în avizul Guvernului la proiectul de lege nr.247/2022, potrivit căruia, „aprobarea unor contracte-tip ar afecta libertatea contractuală a părților contractante. Reglementarea raporturilor contractuale ar putea viza eventual aspectele obligatorii ce urmează a fi prevăzute în contract, fără să se stabilească norme de reglementare concrete care să devină ulterior clauze ale contractului. Este de menționat că un act normativ trebuie să conțină norme de drept, din care să rezulte conduita de urmat a subiecților cărora se adresează. În conformitate cu art.993 alin.(2) din Codul Civil, părțile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispozițiilor legale imperative, contracte și pot stabili conținutul lor”. Obiecția respectivă este expusă și în avizul Ministerului Justiției, anexat la proiectul de lege.

Norma prenotată, în redacția expusă, atribuie în competența Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării aprobarea contractului-tip încheiat între Administrația și rezidenții zonei economice libere. În acest sens, în temeiul Hotărârii Guvernului nr.143 din 25.08.2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, conducerea ministerului este exercitată de către ministru, fapt pentru care considerăm oportun aprobarea textului contractului-tip prin ordin al ministrului Dezvoltării Economice și Digitalizării.

La fel, întru respectarea normelor de tehnică legislativă cu utilizarea termenilor juridici adecvați, textul „*de la survenirea evenimentului*” din conținutul normei sugerăm a fi substituit cu cuvintele „*de la semnarea contractului*”.

2. Suplimentar, ținem să remarcăm că prin Hotărârea Parlamentului nr.29/2023 a fost aprobată lista ministerelor. Drept urmare, în scopul executării actului normativ prenotat, Guvernul a adoptat Hotărârea nr.117 din 07.03.2023 cu privire la restructurarea unor organe centrale de specialitate ale administrației publice prin care denumirea Ministerului Economiei s-a modificat în Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării va prelua de la Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale domeniul infrastructura de comunicații, precum și va fi succesor de drepturi și obligații conexe domeniului preluat. Pornind de la considerentul enunțat, sugerăm ajustarea denumirii actualizate a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării în tot textul Legii nr.440/2001.

3. Proiectul propune abrogarea alin.(4¹) și alin.(4²) din art.7 al Legii nr.440/2001 în care sunt definite mărfurile produse în zona liberă, mărfuri care în accepțiunea art.1 al Codului Vamal nr.1149/2000 sunt atribuite la categoria de mărfuri autohtone.

Concomitent, proiectul prevede modificarea art.155 alin.(3) al noului Cod vamal nr.95/2021 în sensul în care *mărfurile obținute integral pe teritoriul vamal nu*

au statutul vamal de mărfuri autohtone dacă sunt obținute din mărfuri plasate sub regim de zonă liberă.

Astfel, urmare a modificărilor operate, mărfurile obținute sub regimul zonelor libere se vor înscrie în categoria mărfurilor cărora nu li se atribuie statut vamal de mărfuri autohtone.

Cu titlu de informare, menționăm că la art. 153 alin. (3) din Regulamentul (UE) nr.952/2013 de stabilire a Codului Vamal al Uniunii nu este prevăzut că mărfurile care sunt obținute din mărfurile plasate sub regim de zonă liberă nu au statutul vamal de mărfuri unionale deși sunt produse în întregime pe teritoriul vamal al Uniunii.

Conform dispozițiilor generale statuate la art.1 alin.(3) al Legii nr.440/2001, zonele libere se creează în scopul accelerării dezvoltării social-economice a anumitor teritorii și a țării în ansamblu prin atragerea investițiilor autohtone și străine, respectiv dezvoltarea producției orientate spre export.

Regulamentul UE nr.952/2013 de stabilire a Codului Vamal al Uniunii la art.60 cu privire la dobândirea originii prevede că *mărfurile obținute în întregime într-o singură țară sau teritoriu sunt considerate ca fiind originare din acea țară sau acel teritoriu. Mărfurile în producerea cărora intervin mai multe țări sau teritorii sunt considerate ca fiind originare din țara sau din teritoriul în care au fost supuse ultimei transformări sau prelucrări substanțiale, justificate economic, efectuate într-o întreprindere echipată în acest scop și din care a rezultat un produs nou sau care reprezintă un stadiu de fabricație important.* În acest context, conform prevederilor art.59 alin.(1) al noului Cod vamal NR.95/2021, *drept țară de origine a mărfii se consideră țara în care marfa a fost obținută integral sau a fost supusă unei prelucrări suficiente conform criteriilor stabilite de cod și de acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.*

Prin urmare, în cazul investitorilor străini care își desfășoară activitatea de întreprinzător într-o zonă economică liberă, și drept rezultat al activității acestora – mărfurile produse au fost supuse ultimei transformări sau prelucrări substanțiale din care rezultă un produs nou sau care a reprezentat un stadiu important al fabricației, în final nu este clară originea mărfurilor produse în zonele economice libere, amplasate pe teritoriul Republicii Moldova. Pentru excluderea unor situații care ar putea genera ambiguități în procesul de aplicare a prevederilor propuse în proiect, considerăm că este preferabilă o reglementare expresă a procedurii de determinare și atribuire a statutului de mărfuri produse în zona economică liberă, modalitatea de certificare a mărfurilor respective destinate exportului în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova.

4. Un aspect oportun de examinat, asupra căruia sugerăm ca autorul să reflecteze suplimentar în contextul scopului declarat al proiectului de lege ține de regimul fiscal al rezidenților zonelor economice libere prevăzut la art. 49 din Codul fiscal. În scopul aplicării art. 49 din Cod, noțiunea de mărfuri (servicii) produse în zona economică liberă corespunde genurilor de activitate pasibile desfășurării activității în zona economică liberă care sînt stabilite la art. 6 alin. (10) din Legea nr. 440/2001. Mărfurile sunt calificate ca fiind „produse în zonă” la întrunirea alternativă a condițiilor stabilite de prevederile art. 7 alin. (4¹) din Legea cu privire la zonele economice libere.

În contextul în care prin intermediul proiectului se intervine cu abrogarea alin.(4¹) din art.7 al Legii nr.441/2001 în care sunt stabilite condițiile de recunoaștere a provenienței din zona economică liberă a mărfurilor, nu este clar modul de aplicare a facilității aferente impozitului pe venit pentru rezidenții zonelor economice libere,

pentru livrările de mărfuri și servicii produse în zona economică liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export.

5. La examinarea proiectului de lege, reamintim că certitudinea păstrării condițiilor de activitate a zonelor economice libere este conferită de dispozițiile tranzitorii stabilite la art.427 alin. (6) și alin. (7) din noul Cod Vamal al Republicii Moldova în conformitate cu care „Agenții economici înregistrați în zonele economice libere ... la data intrării în vigoare a prezentului cod vor aplica garanțiile de stat în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere”, respectiv „Agenții economici înregistrați în zonele economice libere în perioada 1 ianuarie 2023–1 septembrie 2024 sunt în drept, pe parcursul perioadei de până la 1 ianuarie 2033, dar care nu va depăși termenul de funcționare a zonei economice libere concrete, să activeze conform prevederilor legilor în vigoare la data de 31 decembrie 2022.”

Potrivit art.13 alin.(2) al Legii nr.440/2001 „în cazul în care sînt adoptate legi noi care înrăutățesc condițiile de activitate a rezidenților în ceea ce privește regimurile vamal, fiscal i alte regimuri prevăzute de legile referitoare la activitatea zonelor libere, rezidenții sînt în drept, pe parcursul unei perioade de 10 ani, dar care nu va depăși termenul de funcționare a zonei libere concrete, să activeze conform prevederilor legilor în vigoare pînă la data punerii în aplicare a noilor legi. Această normă se va aplica activității desfășurate de rezidenți în cadrul proiectelor investiționale înregistrate pînă la adoptarea legii noi”.

6. Pentru respectarea cerințelor tehnicii legislative, în denumirea legii textul „(referitor la zonele economice libere)” propunem a fi exclus, iar la art.II din proiect textul „Codul vamal al Republicii Moldova” se va substitui cu cuvintele „Codul vamal”.

Concluzionând cele expuse, relevăm că proiectul necesită a fi examinat prisma obiectiilor invocate, iar asupra oportunității adoptării proiectului de lege urmează să se pronunțe Parlamentul în ședința plenară.

**Șeful Direcției generale
Ion CREANGĂ**

ex.: Olesea Bostan
tel.: 820-237
e-mail: olesea.bostan@parlament.md